

מסורת הש"ס

א) עיי' ירדשי' וימא פ"ה ה"ד,
ב) לעיל לה: ושינ"ג, א) מנחת כו, ת"כ ויקרא ובה פ'רשי ד' פ"ו ויה"ד, ז) דף לתל.

הנהגות הב"ח

א) רש"י ד"ה ועשה וכו' דבר בתוב' לאחר:
ב) ד"ה מן ד' וכו' למה לו קרא הא הא':
ג) תוב' ד"ה לא מני וכו' ורמ"י ועיי' וכו' החילונים מיהו. ני"ב הפ"ז בפירש"י בע"כ [בסופן ד"ה שפית שריים:

גליון הש"ס

גכ"ג יצאו שירים והפרכת אימורין. לעיל דף יג ע"א:

שינויי נוסחאות

א) מינת היא נמחק (ש"ס:);
ב) כפפים מתייקקו טוסף אלא (תוס' בע"מ הקודם בסופו. ובה כבי"מ:ק) [א] מן הקרן מן הקרן פל"ל (ש"ס:);
ד) מינת היא נמחק (ש"ס: ובה כבי"ד);
ה) מן ההלמוד לומר לכפול בהזאת, ללמד שאם כו' פל"ל (ש"ס:);
ו) ז"ל שטענית נגמריש בו. וכן בגל העמוד ז"ל שריים טענית נמקום טעון:
ז) ז"ל המוציאן (ש"ס:);
ח) ז"ל ולעיל (ש"ס:);
ט) דבר נחמה:
א) ז"ל בה וכן (ש"ס:);
א) כמתי"א נגמריש בו. וכה' וכו' נתוס':
א) ז"ל עשה לפר (ש"ס:);
ב) דמאחרנא יליף דהא לא (ש"ס:);
ג) שמשע ועשה לו כאשר נתמחי (ש"ס:);
ד) ז"ל דעתי' נגמריש (ש"ס:);
ה) מינת ליה תלתא פל"ל (ש"ס:);
ו) ז"ל מוכחא (ש"ס:);
ז) בתימי יומא לפפתי [ז] ז"ל כי כדאמר ר' יוחנן הנהו ר' נחמיה כו' (ש"ס:);
ח) מינת חיצונים נמחק (ש"ס:);
ט) לטון התוס' צימא:
י) מינת איכא לבימי ר' נחמיה בפנימיים אהרי:
יא) ס"א וכשם דרבי יצחק נחמיה כתוב (ש"ס:);
יב) ונתוס' יומא ס ע"כ נמקום ריש לפירש, לסיף ותיריך רבינו חיים בהו זצ"ל:
ב) ז"ל כדברי האומר (ש"ס: ובה' תוס' יומא:);
ב) ז"ל ארנן (ש"ס:);
ב) לטון מוס' יומא ולא נהריא לרביצ"א דרביי אקמו שריים הפנימיים ויהא כתיבו טוק עובדה והילת עובדה קורא אותן בהזאת והבעלה כו':
ב) לו בסיגנון אחר והא לך פירושו דאנת כו' (ש"ס:);
ב) ז"ל נחמיה (ש"ס:);
וע' ממלת לעיל:
ב) ז"ל לומטע (ש"ס:);
ג) ז"ל ארנן (ש"ס:);
ב) ז"ל נחמיה (ש"ס:);
ד) ואפי' חייב אכולן בחוץ פל"ל (ש"ס:);
ה) ויהא כתיבו טוק עובדה שריים שנת אנת אש"כ;
ו) חבב. י"א דרמי' לשפתי' שרי' נתא (ל"כ) כ"ג טוסף דהוא סבר:
ז) ל"ל לפניו הוגה ע"פ ש"ק ו"ק ע"ש. וע' ס' אמרי לרופא שמה עליהם. ועי' אדרי' יוחנן בר כדברי האומר שריים מעכבין ומסיק קשיא מ"מ רב אדא שילא היה צריך לכך מי דחנקו לומר דשריים הפנימיים מעכבי לוי' נחמיה:
ח) מינת לפר נמחק (ש"ס:);

שיטה מקובצת

כי תבא ההיא פי' דמשעת מועלת סין, צ"ב, מתוס', ואפי' כרביז תוס', ויטיעיא חיל לרב פסא

לדברי הכל מוכח שהיה דבני ממות טעון כיבוס (כי מניא היא דבמים הפנימים כו') ועשהו כאשר עשה. פי'ה דמקרא שאינו כריך [כ] עד דהא כפרה מניב בהאי קרא ואימורים לא מעכבי כפרה. ועפי' דמוחת לקמן דף סח. דיומרת הככו ושמי הכליות אחיא מתי הקשא, מ"מ ע"כ לא לענין ויתרת הככו ושמי הכליות לומר אחא כיון וכופר מניב משמע דחיתק וגם לענין כפרה, והיטו דקאמר מה מ"ל לענין כפרה שאם ע"מ לפסול בהזאת לומר שאם [מקור] אחת מן כולם לא עשה ולא כלום. לפום ריהטא משמע דהי"פ להכי אקשי לפר סין משיה וטילו עולה ועבדות משמעות בהדיא כבר העלם גופיה לפסול בהזאת שריי שיה המכוי בהן והי"ק קרא ועשה לפר זה והעלם כאשר עשה לפר דכתי משיה וכן משמע קלח פג"ג דמנחת. [אלן קשה] דאי' איצטרך לפר עני דכתיב כאשר עשה לפר להאי הקשא ולכפול בהזאת ובמקור מפרש

[והפסגא. צינחוחא]:
דמים הטעונין יסוד. היינו שירים שטעון [ו שפית יסוד:
מחשבה מועלת צהן. אם חישב שפסיתנן על מנת לנלוכו צשר למחר. ולקמן רמינן עלה:
ודמים הנשפכין לאמה. שנפסלו ושופכין אותן לסילון שבעזרה המזויא [ו לנחל קדרון:
כי תניא הסיא. דמחשבה מועלת

צהן:
צגלש מסגוס כו'. וכולה חדא מלתא היא דמסקנא דקושיא היא ולא שינויא. כלומר לא תשמע מיניה שיריים טעון כיבוס ואפי' לרי' נחמיה דהך צרייתא צגלש מננות שצחטאות:
נטענין יסוד. מנות טעינת יסוד עליהם ששופך שיריים ליסוד:
ה"ג אלא כי תניא הסיא דדמים הפנימיים. ולעולם צשיריים וכמ"ד לקמן [ע"כ] שירים הפנימיים מעכבי הילכך חשיבי לפסול לענין [ו] חוץ ולענין כיבוס:
ווי' נחמיה היא דאמר. אף שירים החילונים שהקריבין בחוץ חייב ומשום שאם לא מניא לפלוגי צדידה:
דלא חסני ליה תלתא פעורי. בחילונים:
לכדיי תלתא חיוכי.

דתנא צפנימיית דצשלמא צכיבוס ובמחשבה מני' לפלוגי אצל בהעלאת חוץ לא מני' למימניה:
רבינא אמר. הא דפרכת לעיל וליטעמיה מן היסוד ליסוד כו' לאו פירכא היא דמן הקרן מן הקרן ממש קאמר הא מני הראוי לקרן טעון שלש מננות שצחטאת טעון כיבוס דכרז פפא והא דתנן צבו [ו] מן היסוד לאו מן היסוד ממש דמדוק מינה הא מן הראוי ליסוד טעון כיבוס ותקשה לך אלא מן הראוי ליסוד קאמר ואשמעינן דמשלכתא וריקה אין השירים טעון כיבוס אצלו מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה דהשתא מן הקרן אמרת לא מן היסוד מיציעי:
ואימא אידי ואידי ראוי. וקמ"ל דיש לך ראוי לקרן ואין טעון כיבוס ואיזה זה שלשה מננות שצחטאת:
ראוי לקרן אמרת לא. משנתן מתנה

ראשונה ממעטת לכוליה דהם מתיבוס:
ראוי ליסוד. לככר נגמרו דמתיבוס ליה למימיה צמיצה ליה למימיה צמימה הא מקמייתא אדמי ליה מיכיוס:
אלא ודאי מן הקרן קרן ממש. אצל הראוי לקרן כל זמן שלא גמר מתנותיו טעון כיבוס והדר אשמעינן דמן הראוי ליסוד אין טעון כיבוס ולמעוטי שירים דאי מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה:
ועשה כאשר עשה. צפר העלם דכר [כ] לאחר שפי' צו כל מתנות דמו שנה לכמוז ועשה לפר כאשר עשה לפר החטות וגו' ומקרא שאינו כריך הוא ששרי כל עבודותיו נתפרשו [ו חוץ מיותרת הככד ושמי הכליות שהוא כריך ללמוד מפר כהן משיה האמור למעלה הימנו והא ליכא ליממר דלהכי הדר ואקשיניהו להא מלמח דהאי קרא כתיב ציה כפרה וכפר עליהם וגו' ואימורין לא מעכבי כפרה אלא כולה לדרשא וקראסהו דע"כ לא מני' לומר כדכתיב כאשר עשה [א] לדס הפר דמשמע מאחרניא [ב] יליף דלא חקר מידי דניצעי למילפיה אלא ועשה כאשר עשה לכפול צאהרת הזאת שלו והכי משמע [ג] כאשר עשה (לו) כאשר כתביז לך כל עשיותיו ושנה עליהם לעכב שאם חיסר כו'. קן שמעתי במנחות:
מסן שצע. על הפרכת שמעכות בכל מקום. לקמן מפרש:
מסן ארבע. שאין מעכות צחטאת החילונה דאחרינין לעיל מניין שמעכות צקרנות פנימי. ולקמן פריך למה לו קרא [א] הוא כפילא ועשה [ד] כאשר עשה נמי עליהם קאי דהא אינהו נמי צדידא כתיבו:
הלמוד לומר קן יעשה לו. חזרו וכפל ואם אינו לענין מתן צבע תנהו לענין מתן ארבע:
לפר זה פר יוס הכפורים. להשוותו לפר העלם דכר. ולקמיה מפרש למאי הילכתא:

דמפרש ר' יוחנן דשניהם מקרא אחד דרשו והיתה זאת לכם וגו' וכתיב זהב בחוץ ולרבי נחמיה חד למעוטי צגדי זהב וחד למעוטי שירים דלא מעכבי והתם [ח] פריך [שפיר] דרבי יוחנן אדריבי יוחנן מההיא דלקמן דקאמר ר' יוחנן דמי' ר' נחמיה לדברי האומר שירים מעכבין קשיא:
ועשהו לפ"ר [ה] כאשר עשה. פי' צקונט' צפר העלם דכר של צכור כתיב ומקרא שאינו כריך הוא ששרי כל עבודותיו נתפרשו צו חוץ מיותרת הככד ושמי הכליות שהוא כריך ללמוד מפר כהן המשיה האמור למעלה

בית שמאי פרק רביעי זבחים

הא מני רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבין בחוץ חייב ולא מיתני [ב] תלתא פעורי בהדי תלתא חיובי. כולה סוגיא דשמעתא משמע [ג] דרבי נחמיה מיירי צדמים החילונים והקשה הרב רבי יעקב מאורליני"ש דלקמן צסוף השוחט והמעלה (דף ק"ה). אחרינין והשתא

והתניא דמים הטעונין יסוד טעונין כיבוס ומחשבה מועלת בהן והמועלה מהן בחוץ חייב ודמים הנשפכין לאמה אין טעונין כיבוס ואין מחשבה מועלת בהן והמועלה מהן בחוץ פטור מאן שמעת ליה דאמר מעלה מהן בחוץ חייב רבי נחמיה היא [א] וקאמר טעון כיבוס ומחשבה מועלת בהן והתניא * יצאו שירים והקטרת אימורין שאין מעכבין את הכפרה שאין מחשבה מועלת בהן [ב] כי תניא ההיא בשלש מתנות שבחטאת אי הכי טעונין יסוד לקרן אזלי אימא ניטענין יסוד ומחשבה מועלת בהן האמרת לא שרי' ולא מפגלא ולא עייילא לגואי כסופן אלא [ב] כי תניא ההיא בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים מאי פטור אדתי דמים הנשפכין לאמה ליפלוג וליתני בדידה במה דכרים אמורים בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים פטור הא מני [ג] רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבין בחוץ חייב ולא מתני ליה תלתא פעורי לבהדי תלתא חיובי רבינא אמר מן הקרן [ג] ממוש מן היסוד מן הראוי ליסוד אמר ליה רב תחליפא בר גוא לרבינא אימא אידי ואידי ראוי הוא [ד] האי מאי השתא ראוי לקרן אמרת לא ראוי ליסוד מיבעיא אלא מן הקרן מן הקרן ממש מן היסוד מן הראוי ליסוד:
בל הניתנין על מזבח הפנימי כו':
ת"ר [א] ועשה כאשר עשה מה [ה] בא ללמוד לכפול בהזאתו ולמד שאם חיסר אהת מכל המתנות לא עשה ולא כלום אין לי אלא מתן שבע שמעכות בכל מקום מתן ד' מניין ת"ל כן יעשה לפר זה פר יום הכפורים

ל"ט

תורה אור

1. ועשהו לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו וכפר עלהם הפסח וטילה ק"ה:
ויקרא ד, ב

מוסף רש"י

יצאו שריים כו' שאין מעכבין. שירים אין מעכבין דמתניא לזאתו מקומן (לקמן נ"ג). יוכל יעכבו מלמוד לומר זאת כל הדם הפסח, ומקו הכמוז ועשאו שירי מזה כו'. הקטרת אימורין לא מעכבים כפרה דכתיב כי הדם הוא צנפש יכפר (ט"ו ע"ג). ועשהו כאשר עשה. צפר העלם דכר כתיב שישעו לו כאשר עשה לפר כהן משוח למעלה הימנו:
מה בא ללמוד. והלא כל מה ששירם לפר כהן משיה מרש לפני העלם דכר:
לכפול בהזאתו. לטמא בהזאתו הזאת צפר העלם דכר:
אין לי אלא מתן שבע. דפסות הוא דמעכות שכן מתן שבע מעכבין בכל מקום כגון פרה חדומה ובהמה דמתועב:
ת"ל כן יעשה. ומכתיב כל עשיותיו ששעטו:
לפר זה פר יום הכפורים. מרישיה דקרא ועשה לפר דרשין לפר לרבות פר ויהי"כ (מנחות פ"ב ד"ב):

שיטה מקובצת (המשך)

למלמד לפר זה פר כהן המשיח למאי הלכתא לעכב, ונראה [דיליף] לעכב כפרה מדתקפך לפני העלם דרפי' בקינותם צמקון וגם דומיא לעכב צדידי'." והשתא בלא עירובא צנופיה דפר כהן משיה אצטרך (והפר) [לפר זה פר] כהן משיה כד לכפול בהזאת צפר העלם דכר דרפי'. לך נראה דרפי' דושהא כאשר עשה לומר (כ"ג) [וגלג] שום לפר יליעין לכפול בהזאת דלעילי קרא אפר העלם קאי ויהי'ק ועשה לפר כהן ונראה לפר שפר העלם כאשר נתמחי ככר עשיותיו הרי כפכל הזאות צפר העלם בלא שום יתקף דפר כהן משוח ולכן אימתי ליה מרי לפר, פר דלשון ליהי"כ פני עני דכאשר עשה לפר זה פר כהן המשיח לעכב צפר כהן משוח גופיה התקשף דפר העלם לא דהא ליתיק ולכפול בהזאת לא אצטרך דרפי', וכן לפר דלשון דהא איצטרך ונראה דפר העלם דהא צפר כהן משוח קרא ומעשה לומר דיעקן דכתיב העלם קאי הלכך אימיר ליה לפר האשון לפר יהי"כ מ"מ קשה לפי' דמפירושו משמע מדבעי לומר דכתיב עשה שם מ"ל. דאי מניחא לאקמי הך היקשא גופיה לנביחות הדם לא הוי מוקמינן ליה לכפול בהזאת וקשה דהא לר"ש איצטרך צמקון הך היקשא לעבודת הדם למתן ארבע וי"א לדייה מ"ל לעכב בהזאת. לך נראה דושהא כאשר עשה משמע לכפול כל מה איצטרך שעתין. [ולכלן] כי מני אצטרך נביחות הדם מני משמע ועשה כאשר עשה דקאמר אטבלו עשית ועבדות שאמרו צפר כהן משוח והוי כאלו מניב בהדיא ועשה ככל עשיותיו ולהכי קאמר מה מ"ל הרי עיקר העבודות מפורשות בהדיא לפר העלם. ויש לקיים פ"ה מ"מ ולא קשה מהיהו דר"ש צמקון משום דכ"י מתן ארבע כי הוי לזריך ללמוד דפר העלם מפר כהן משיה ה"י כריך ללמוד פר כהן משוח מפר העלם נכ"י מתן ארבע דאדרי והיי קריות כתיב צהו דלא משמע כי אם שמי קריות הלכך ליכא [לאקומי] [ן] היקשא דושהא כאשר עשה לבי האי שמי קריות מתן ד' לומר דהאי לישנא דושהא כאשר עשה משמע שעיקר היקשא ללמוד פר העלם מפר כהן משוח ולא ללמוד פר כהן משוח מפר העלם. אבל נכ"י ויתרת ושמי הליכות שפר העלם למד מפר כהן משוח ואינו מלמד דהיי משום שפיר היקשא להכי אי לא ודכתיב קרא

כתיב כפרה ואימורים לא מעכבא כפרה [ומיאו קשה] אחיא אימא היקשא דושהא כאשר עשה לאח דכס וטבילה אחיא. שפר העלם למד מפר כהן המשות ואינו מלמד דרפי' בקינותם לקמן בסוף שמשחין ומידי דכפרה הוא שפיר. צשלמא לפיר"ה דלקמן נראה שפי' דאת דכס וטבילה מניב צפר העלם כמו צפר כהן משוח אלא לפי' דלקמן קשה לפי שעות הקינותם והכא, וי"ל דמי' ליכא לאקומי היקשא דושהא כאשר עשה דלאח דכס וטבילה שרי ועשה כאשר עשה משמע עיקר עשהי זאת דכס וטבילה אינו עיקר עשהי כי אם פירות ההזאות איך יעשה הזאת:
תוד"ה הא מני כו' והקשה חו"ה יעקב שאורליני"ש. עיין בתוס' דף ס' ע"ג:
מ"א' וירוא איכא שום תנא דאית ריה חאי כברי' החיצונים מעכבין. עיין בתוס' ע"כ דף ו' ד"ה [ומכתיב]: